

Od Redakcji

Prace prezentowane w bieżącym numerze „Psychoterapii” łączy tematyka relacji terapeutycznej i superwizyjnej, która ma ogromne znaczenie zarówno dla efektów pracy terapeuty/osoby udzielającej pomocy/superwizora, jak i dla kondycji psychicznej tych osób.

Jak pomagać, by to, co robimy, było naprawdę przydatne dla osób korzystających z pomocy, a jednocześnie byśmy nie wyczerpali własnych zasobów umożliwiających pracę terapeutyczną? Temat relacji z pacjentami, superwizorami i superwizantami jest poruszany m.in. przez panią profesor Katarzynę Schier, która w cyklu „Sylwetki psychoterapeutów” opowiada Robertowi Malińskiemu o swojej drodze zawodowej, dokonywanych wyborach, pracy naukowej, diagnostycznej i terapeutycznej.

Dawno temu profesor Stefan Leder uczulał swoich uczniów na problem władzy w procesie terapii. Zwracał uwagę, że psychoterapia jest procesem wpływania na drugiego człowieka. Musimy być świadomi konsekwencji tego wpływu i dbać o to, by nie narzucać niczego pacjentowi. Ten temat jest obecny w kolejnej prezentowanej pracy.

Władysław Jacek Paluchowski zajmuje się indywidualną interwencją psychologiczną od strony wybranych dylematów etycznych: paternalizmu i dyrektywności. Jego artykuł dotyczy niezwykle ważnej kwestii, jaką jest rola zawodowa psychologa i zakres jego działań. Autor obszernie zajmuje się definiowaniem interwencji psychologicznej i opisem jej różnych form. Przedstawia też różne modele relacji pomiędzy psychologiem i jego klientem/pacjentem, zwracając szczególną uwagę na asymetrię tej relacji i procesu komunikacji.

Następny artykuł dotyczy kondycji terapeutów. Władysław Sterna omawia potencjalnie negatywny wpływ pracy z osobą po traumie na terapeutę. Bywa, że angażując się w pomoc cierpiącym pacjentom, zapominamy zadbać o własną kondycję psychofizyczną. Autor zajmuje się takimi negatywnymi konsekwencjami, jak: zmęczenie współczuciem, wypalenie zawodowe, wtórny stres traumatyczny oraz trauma zastępcza, której poświęca najwięcej uwagi.

Autorzy: Marek Roman Motyka, Elżbieta Szufnarowska i Julian Dutka prezentują pracę dotyczącą wpływu komunikacji terapeutycznej na przebieg okresu pooperacyjnego w oparciu o przeprowadzone badania w grupie pacjentów poddawanych zabiegom ortopedycznym. Wyniki badań mogą służyć personelowi medycznemu jako wskazówka do budowania pozytywnej relacji z pacjentami, sprzyjającej skuteczności oddziaływań medycznych.

Od relacji z pacjentem przechodzimy do relacji superwizyjnej. Irena Jelonkiewicz w artykule poświęconym tej tematyce zwraca uwagę na ważność relacji z superwizantem dla efektywności superwizji. Jest ona zwiększana przez siłę przymierza i wsparcie od superwizora, a zmniejszana przez postrzeganą przez superwizanta krytykę. Autorka zajmuje się szerzej zjawiskami utrudniającymi współpracę superwizora i superwizanta. Omawiane cele i zadania superwizji, lęk superwizanta i rola superwizora są ilustrowane przykładem z praktyki superwizyjnej Autorki.

Na koniec zamieszczamy opracowanie dotyczące problemu superwizji dla osób zajmujących się pomocą psychologiczno-pedagogiczną w instytucjach oświatowych. Tekst,

który składa się głównie z zapisu rozmowy Krzysztofa Klajsa i Bożenny Wardęszkiewicz, przedstawia założenia programu dotyczącego superwizji grupowej prowadzonej w formie on-line, a kierowanej do psychologów i pedagogów szkolnych oraz nauczycieli. Rozmówcy podkreślają wpływ superwizji na większą skuteczność pomocy udzielanej dziecku. Przedstawiają też wyniki ankiety ewaluacyjnej przeprowadzonej wśród uczestników grup superwizyjnych.

Mam nadzieję, że zamieszczone w tym numerze artykuły okażą się dla Państwa nie tylko interesujące, ale również przydatne w codziennej praktyce terapeutycznej i superwizyjnej.

Małgorzata Wolska